

Певцов Г. В., Гордієнко А. М., Залкін С. В., Сідченко С. О.,
Феклістов А. О., Хударковський К. І.

**ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНА
БОРОТЬБА
У ВОЄННІЙ СФЕРІ**

Ц.О
f 74

Певцов Г. В., Гордієнко А. М., Залкін С. В., Сідченко С. О.,
Феклістов А. О., Хударковський К. І.

ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНА БОРОТЬБА У ВОЄННІЙ СФЕРІ

МОНОГРАФІЯ

Харків
2017

УДК 355.425
ББК 66.3(4УКР)31
І-74

Рецензенти:

- В. Ю. Богданович** доктор технічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України; головний науковий співробітник Центрального науково-дослідного інституту Збройних Сил України
- О. М. Загорка** доктор військових наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України; головний науковий співробітник центру воєнно-стратегічних досліджень Національного університету оборони України
- А. В. Кобзев** доктор технічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України; провідний науковий співробітник наукового центру Повітряних Сил Харківського національного університету Повітряних Сил

Рекомендовано до видання науково-технічною радою Харківського національного університету Повітряних Сил імені І. Кожедуба (протокол № 1 від 25.01.2017)

Певцов Г. В.

- І 74** Інформаційно-психологічна боротьба у військовій сфері : монографія / Г. В. Певцов, А. М. Гордієнко, С. В. Залкін, С. О. Сідченко, А. О. Феклістов, К. І. Хударковський. – Х. : Вид. Рожко С. Г., 2017. – 276 с.
ISBN 978-966-97498-0-2

У монографії представлена характеристика воєнних конфліктів ХХІ століття, проведений аналіз інформаційного протистояння у локальних війнах та воєнних конфліктах останнього часу, гібридної війни як нової форми воєнного конфлікту та технології “кольорових революцій”. Представлена структура, функції та завдання органів управління інформаційно-психологічної боротьби в збройних силах провідних країн світу. Запропоновані загальні підходи до планування та проведення інформаційно-психологічних операцій та погляди щодо розвитку системи інформаційно-психологічної боротьби у Збройних Силах України.

Монографія призначається для науковців і фахівців, які досліджують проблеми інформаційного протистояння (боротьби) у військовій сфері.

УДК 355.425
ББК 66.3(4УКР)31

ISBN 978-966-97498-0-2

© Певцов Г. В., Гордієнко А. М., Залкін С. В.,
Сідченко С. О., Феклістов А. О.,
Хударковський К. І., 2017

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	6
ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРОТИБОРСТВО – СКЛАДОВА ВОЄННИХ КОНФЛІКТІВ	8
1.1. Характеристика воєнних конфліктів ХХІ століття	8
1.2. Гібридна війна як нова форма воєнного конфлікту	26
1.3. Технологія “кольорових революцій”	44
1.4. Інформаційне протиборство на сучасному етапі	53
1.5. Інформаційний компонент у сучасних концепціях ведення війни	60
РОЗДІЛ 2. ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНА БОРТЬБА ЯК ЗАСІБ ДОСЯГНЕННЯ ГЛОБАЛЬНИХ ГЕОПОЛІТИЧНИХ ЦІЛЕЙ	72
2.1. Сутність інформаційно-психологічної боротьби у воєнній сфері	72
2.2. Організація інформаційно-психологічної боротьби в збройних силах провідних країн світу	82
2.3. Структура, функції та завдання органів управління інформаційно-психологічної боротьби в збройних силах провідних країн світу	84
2.3.1. Моделі апарату інформаційно-психологічної боротьби	84
2.3.2. Аналіз структури, функцій та завдань основних підрозділів психологічних операцій США	87
2.3.3. Аналіз структури, функцій та завдань органів управління психологічних операцій збройних сил Великобританії	94
2.3.4. Аналіз структури, функцій та завдань служби оперативної інформації бундесверу в Німеччині	97
2.3.5. Аналіз структури, функцій та завдань апарату психологічних дій Республіки Польщі	99
2.3.6. Аналіз структури, функцій та завдань сил психологічної боротьби збройних сил Румунії	102
2.3.7. Аналіз структури, функцій та завдань органів психологічного забезпечення Російської Федерації на сході України	104
2.3.8. Аналіз структури, функцій та завдань органів політичної роботи серед військ і населення противника Китаю	107

2.4. Форми та способи інформаційно-психологічної боротьби ...	110
2.5. Методи та прийоми інформаційно-психологічної боротьби .	118
РОЗДІЛ 3. ЗАГАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ПЛАНУВАННЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ	132
3.1. Сутність, класифікація та етапи проведення інформаційно-психологічних операцій	132
3.2. Загальна модель інформаційно-психологічної операції	146
3.3. Методика рефлексивного визначення стратегій поведінки протиборчих сторін на основі SWOT/TOWS-аналізу під час активної фази міжнародного конфлікту	154
3.3.1. Рефлексивне управління як основа планування заходів інформаційно-психологічного впливу та інформаційно-психологічних операцій	154
3.3.2. Сутність методів стратегічного управління, які використовують SWOT/TOWS-аналіз	157
3.3.3. Розробка методики рефлексивного визначення стратегій поведінки протиборчих сторін на основі методів SWOT/TOWS-аналізу	159
3.4. Методика аналізу інформаційно-психологічних операцій у воєнному конфлікті (теоретичний аспект)	163
3.5. Методика вибору оптимального сценарію проведення ІІсО .	169
3.6. Методика оцінювання ефективності виконання заходів протидії негативному інформаційно-психологічному впливу противника на війська та населення в ході ведення сучасних операцій (бойових дій)	176
3.7. Інформаційно-розрахункова задача “Розрахунок ефективності виконання заходів протидії негативному інформаційно-психологічному впливу противника на війська та населення в ході ведення сучасних операцій (бойових дій)” ..	190
РОЗДІЛ 4. ПОГЛЯДИ ЩОДО РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ БОРОТЬБИ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ	201
4.1. Основні напрями інформаційно-психологічного впливу на Україну з боку іноземних країн	201
4.2. Напрями розвитку системи інформаційно-психологічної боротьби у Збройних Силах України	209
4.3. Погляди на структуру системи інформаційно-психологічного боротьби у Збройних Силах України	210

4.4. Удосконалення системи підготовки військових фахівців з інформаційно-психологічної боротьби у війсьній сфері	219
ВИСНОВКИ	225
Додаток А. Характеристика методів та прийомів відкритої та прихованої пропаганди	228
Додаток Б. Характеристика методів та прийомів відкритої та прихованої контрпропаганди	235
Додаток В. Класифікація інформаційно-психологічних операцій	240
Додаток Г. Глосарій	249
ЛІТЕРАТУРА	265

